

*permită ajustarea permanentă a structurii și a procesului organizațional la condițiile în continuă schimbare. De aceea, este nevoie ca structurile organizatorice noi să fie flexibile, să atragă cât mai mulți subordonați în ceea ce privește fixarea și realizarea obiectivelor și, de asemenea, să inventeze **noi forme manageriale de conducere în care comunicarea să fie elementul central.***

BIBLIOGRAFIE

1. Andrișchii V. *Teoria și metodologia resurselor umane în învățământ*. Chișinău: PRINT- Caro SRL, 2012. 288 p.
2. Cartaleanu T. și al. *Formarea de competențe prin strategii didactice interactive*. Chișinău: Centrul Educațional PRO DIDACTICA, 2008. 204 p.
3. Cojocaru V. Gh. *Schimbarea în educație și Schimbarea managerială*. Chișinău: Lumina, 2004. 334 p.
4. Dragan I. *Comunicarea – Paradigme și teorii*”. București: RAO, 2008.
5. Guzman V. *Management educational: cultura organizațională în unitatea școlară*, monografie. Chișinău: 2003.
6. Joița E. *Management educațional: profesorul- manager: roluri și metodologie*. Iași: Polirom, 2000. 79 p.

ASPECTE APLICATIVE DE ANALIZĂ A EFICIENȚEI CADRELOR DIDACTICE

Carabet Natalia, dr., conferențiar universitar, UPSC
ORCID: [0000-0002-9096-0587](https://orcid.org/0000-0002-9096-0587)

Rezumat: Articolul abordează problema aprecierii eficienței cadrelor didactice, prin identificarea în literatura de specialitate, a conceptului de eficiență, a elementelor - cheie ale eficienței cadrelor didactice. Fiind selectate la cercetătorii care au analizat conceptul de eficiență, am elaborat un chestionar pe care l-am

propus cadrelor didactice și managerilor din educație - pe un eșantion de 100 persoane.

Cuvinte- cheie: cadre didactice, eficiență, cercetător;

Abstract: The article addresses the issue of assessing the efficiency of teachers, by identifying in the literature, the concept of efficiency, the key elements of teacher efficiency. Being selected from the researchers who analyzed the concept of efficiency, we developed a questionnaire that we proposed to teachers and managers in education - on a sample of 100 people.

Keywords: teachers, efficiency, researcher.

Conceptul de autoeficiență a fost lansat și fundamentat de savantul Albert Bandura și reprezintă o structură cu rol important în explicarea diversității oamenilor în ceea ce privește adaptarea socială. O serie de probleme emoționale sau comportamentale, cum ar fi depresia, anxietatea, fobiile sau dependențele de substanțe, se leagă de un nivel scăzut al încrederii în eficiența proprie. În aceste cazuri, adaptarea psihologică este dificilă și chiar imposibilă, deoarece lipsesc convingerile persoanei cu privire la posibilitatea de a controla comportamentele proprii și factorii de mediu cu care interacționează [1, p. 140].

D. Vasiliu menționează că autoeficiența *se referă la modul în care cineva își percepe capacitatea de a se mobiliza pentru a depăși dificultățile întâmpinate în rezolvarea sarcinilor* [Ibidem].

Cadrelor didactice sunt reprezentanții unei profesii nobile, dar cu un grad sporit de stres și ardere profesională. Pentru a face față provocărilor sociale, culturale, economice, acestea trebuie să rămână axate pe dezvoltarea personală permanentă, pe cunoaștere, descoperirea propriei

autenticități. Altfel spus, pedagogii ar trebui să cunoască: ce pot face foarte bine, de care resurse au nevoie, dacă pot să valorifice resursele și potențialul personal, dacă, sunt eficienți în activitatea și viața personală, dar și activitatea profesională.

În abordarea problemei de profesionalizare a cadrelor didactice este absolut necesar ca pedagogii și managerii din instituțiile de învățământ să-și fortifice permanent eficiența personală, să găsească noi informații cu privire la personalitatea cadrului didactic modern, care ar trebui să fie erudit, expert, flexibil din punct de vedere psihopedagogic, adaptabil, axat pe procesul de formare continuă, un manager adevărat al procesului de învățământ și al clasei de elevi, deschis pentru schimbare, învățare, inovare dar și activ în sensul creării noilor relații și experiențe. Numeroși cercetători au încercat să descopere care sunt condițiile unei personalități eficiente. Astfel, în opinia lui C. Rogers condiția personalității eficiente o reprezintă maturitatea ei psihică. După A. Maslow condiția personalității eficiente, a sănătății ei psihice, o reprezintă, autorealizarea, îndeplinirea metanevoilor, în special a ultimei trebuințe din celebra „piramidă a trebuințelor.” [Apud 2, p. 21]. Noi, în baza aplicării unui chestionar pe un lot experimental de 100 de cadre didactice, am identificat o serie de alte condiții importante în procesul de formare și dezvoltare a autoeficienței personale. În continuare propunem 5 condiții esențiale pentru dezvoltarea personală a cadrelor didactice și deci pentru cultivarea autoeficienței lor.

Stabilirea clară a scopurilor. Scopul este considerat *fundamentul, esența, baza autoeficienței personale*. Din prelucrarea rezultatelor chestionarului elucidăm faptul că cadrele didactice pot trasa un scop clar – circa 80 % din subiecți; pot evalua obiectiv resursele disponibile – 56%; pot manifesta așa calități ca perseverența, ambiția, consecvența – 47%, doar pe o perioadă scurtă de timp, Totodată, la 78% din cadrele didactice persistă frica de a planifica un scop de durată, scop care urmează să fie realizat pe termen lung.

Planificarea. Autoeficiența personală a cadrelor didactice este dependentă, dar și poate fi asigurată de o bună planificare a scopurilor, cum am menționat mai sus, a acțiunilor, a timpului și al altor resurse disponibile. Majoritatea cadrelor didactice (circa 86%) realizează o listă cu sarcini zilnice, pot ierarhiza activitățile după priorități, dar întâmpină dificultăți când intervin multe situații ce trebuiesc luate în calcul, precum: sănătatea copiilor, unele conflicte în familie, dificultăți la locul de muncă de ordin psihologic, alte cerințe inprevizibile din partea managerilor sau factorilor externi.

Modul sănătos de viață. O alimentație diversă, practicarea sportului sau a culturii fizice, contribuie la dezvoltarea armonioasă a oricărei persoane. Un cadru didactic nu poate fi eficient atunci când ignoră nevoile sale primare, are dureri și nu se adresează la timp medicilor; mănâncă rapid și nesănătos; este mereu grăbit, nervos și anxios. O viață activă și sănătoasă scade riscul accidentelor

vasculare, reduce riscul diabetului, menține o greutate optimă corporală, susține integritatea oaselor, îmbunătățește starea generală de bine, te face curios pentru viață, dezvoltare, soluții, etc. O alimentație echilibrată este importantă nu doar pentru fizicul uman, dar și pentru plăcerea adusă în sensul estetic, importanța comunicării și fortificării relațiilor familiale, etc.

Deși, majoritatea cadrelor didactice chestionate cunosc regulile unui mod de viață sănătos, au menționat că personal nu au grijă de regimul alimentar. La 60% persistă alimentația o dată/de două ori pe zi, alimentația în orele de seară/ noapte, atunci când nu se calculează nici kilocaloriile, nici cantitatea de produse consumate. Circa 75% din cadrele didactice au menționat suprasolicitarea, supraoboseală, birocrația excesivă și lipsa timpului pentru a practica sportul.

Convingerile. Convingerile sunt niște norme, care ne ghidează în acțiuni, gânduri, fapte. Convingerile se formează timp îndelungat, având la bază cunoștințe, experiențe personale, opinia persoanelor care ne-au ajutat să înțelegem mediul, dar și evenimentele din viața sau din anturajul nostru [5].

Fiecare adult are convingerile sale, care influențează comportamentul și mentalitatea. Convingerile influențează efortul depus, iar efortul condiționează calitatea rezultatelor. Prin urmare, judecățile subiecților despre propriile lor capacități influențează modul în care gândesc și reacțiile emoționale atât în momentul în care ei anticipează sarcina,

cât și în momentul angajării efective în interacțiune cu mediul [2, 4].

Observările noastre au conturat că profesorii nu cred în forțele personale, sunt dependenți de opinia altor persoane cu influență sau manageri, modifică comportamentul personal în dependență de opinia șefilor. Considerăm că în asemenea situații cadrele didactice nu sunt eficiente, deoarece depind de părerile altora și nu-și apără valorile și principiile personale.

Aspectul financiar. Salariile mici în domeniul științelor educației nu este o noutate. Prolema reală care necesită soluții urgente este nivelul culturii financiare a adulților și imaturitatea acestora în luarea unor decizii economice. Lipsa unor cunoștințe elementare despre buget, investiții, inflație; lipsa interesului pentru a se perfecționa condiționează traiul zilnic conform unui scenariu clasic: trăiesc de la salariu, până la salariu; fac economii dure pentru a putea supraviețui; tot ce câștig se cheltuiește; când nu am alte soluții, mă îndatorez; etc. În aceeași ordine de idei, majoritatea cadrelor didactice știau despre situația veniturilor din învățământ atunci când și-au ales profesia; nu au un răspuns concret despre venitul care ar fi vrut să-l încaseze peste un an și nu au încercat niciodată în viață să facă investiții. Considerăm că un cadru didactic eficient este acela care își poate gestiona toate resursele, inclusiv cele financiare. *Bineînțeles că este dificil să ieșim din zona de confort, dar, pentru a impulsiona potențialul personal, care*

va căuta soluții rapide și eficiente, pentru a impulsiona potențialul creativ este necesar să o facem.

Simțul umorului. Simțul umorului este influențat de tradițiile, cultura, istoria unui popor, sau diferă după poziția pe scara ierarhiei sociale. Umorele diferă de asemenea după anumite perioade istorice, multe glume din trecut nemaifiind actuale sau au pierdut efectul de a produce hazul. Circa 80% din cadrele didactice chestionate consideră umorul o necesitate, un colac de salvare, care ne ajută să depășim mai multe situații neplăcute și probleme. Totodată, cadrele didactice au menționat despre importanța optimismului în activitatea didactică, ceea ce amintește despre ideile psihologiei pozitive. Capacitatea de dezvoltare reprezintă o organizare pozitivă, iar mediul de viață își pune amprenta, acționând asupra persoanei prin intermediul percepției subiective pe care persoana o are asupra realității [Apud 2, p.24].

În concluzie, putem reliefa faptul că cadrele didactice eficiente nu se ascund de responsabilități, pot merge la risc calculat, prin încrederea în forțele sale abordează deschis problemele și caută soluțiile potrivite, emană încredere și siguranță. Cadrele didactice eficiente sunt mereu în formare prin lectură, analiză, experiențe noi. Un factor esențial în autoeficiența cadrelor didactice este maturitatea psihologică, care va pune în valoare talentele persoanei, capacitățile și competențele acesteia, îi va aduce un venit stabil și o creștere a calității vieții, iar datorită umorului și

optimismului, profesorii își vor atinge potențialul maxim și vor cunoaște fericirea.

Bibliografie:

1. Davidescu E, Factorii de influență a nivelului de autoeficacitate personală, în *Vector European*. 2019, nr. 2, pp. 138-145. ISSN 2345-1106
2. Vrabii V., Dimensiuni psihosociale ale dezvoltării personale a cadrului didactic. Teză de doctor în psihologie. Chișinău 2019. 212 p.
3. Goleman D. Inteligența emoțională. București: Curtea Veche, 2008. 432 p.
4. Zlate M. Eul și personalitatea. București: Editura Trei, 2002. 273 p.
5. Cristina Hlusak International, Disponibil: johnmaxwellteam.ro

TRANSDISCIPLINARITATEA – NOUTATE ȘI IMPLEMENTARE ÎN TREAPTA PRIMARĂ PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR TRANSNAȚIONALE „EDUCAȚIA ONLINE”

*Crețu Tatiana, învățătoare
Gimnaziul nr.102, satul Brăla, municipiul Chișinău, Republica
Moldova*

ORCID: 0000-0001-9042-236X

Rezumat: Noua educație are obligația de a apropia procesul educațional de viața cotidiană a elevilor și de nevoile comunității în care aceștia trăiesc, de a avea în vedere complexitatea rolurilor pe care le vor juca elevii de azi în societatea viitoare. Noul tip de